

REFERAT Naturgruppen d. 02-03-2021

Mødedato   Tirsdag d. 02. marts 2021 kl. 15:00

Mødested   Mødelokale 1, BLV

Mødedeltagere   Christian Holm Donatzky, Ebbe Kannevorff (Fravær), Helle Øelund, Jørgen Hansen (Fravær), Mogens Aarslef Hansen, Poul Erik Pedersen, Niels Jakob Larsen Olsen, Jens Bjerregaard Christensen (Fravær), Christian Skov Mortensen, Bente Nielsen (Fravær), Nikolaj Brejl, Annemarie Westh Jepsen, Morten Weile (Fravær), Anne Louise Busk

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af referat.....	4
Ansøgning om optagelse i Helsingør Kommunes Naturgruppe.....	5
Naturgenopretningsprojekt Gurre Å/Gurre Sø.....	6
Biodiversitetsplan 2019-30.....	7
Boliger og/eller biodiversitet.....	10
Målsætning om ny boligbebyggelse i Planstrategi 2015-27.....	12
Naturnationalparker.....	14
Forslag til aktiviteter for klima og bæredygtighed.....	17
Orientering fra Naturgruppen.....	19
Orientering fra Helsingør Kommune.....	20
Eventuelt.....	21
Næste møde.....	22

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Sagen afgøres i:

Naturgruppen

Indledning

Godkendt

Punkt 2: Godkendelse af referat

Sagen afgøres i:

Naturgruppen

Indledning

Godkendt

Punkt 3: Ansøgning om optagelse i Helsingør Kommunes Naturgruppe

21/7614

Sagen afgøres i:

Naturgruppen

Indledning

Annemarie Westh Jepsen, Helsingør Kommune:

Vi har modtaget en ansøgning fra Hellebæk Kohaves Venner om optagelse i Naturgruppen (bilag 1).

Ifølge Naturgruppens kommissorium kan nye medlemmer optages med 1 medlem efter godkendelse i Udvalget for By, Plan og Miljø (bilag 2).

Naturgruppen bedes drøfte sagen og komme med en anbefaling til By, Plan og Miljøudvalget.

Indstilling

Naturgruppen anbefaler optagelse af Hellebæk Kohaves Venner. BLV foreligger en beslutningsdagsorden med denne indstilling til By, Plan og Miljøudvalget.

Bilag

Ansøgning om optagelse-hellebaek kohaves venner.pdf

Kommissorium_Naturgruppen

Punkt 4: Naturgenopretningsprojekt Gurre Å/Gurre Sø

20/5242

Sagen afgøres i:

Naturgruppen

Indledning

Helle Øelund, DN:

Har man totalt opgivet at hæve vandstanden i Gurre å og Gurre sø? Og i givet fald hvorfor?

Indstilling

Anne Louise Busk, Helsingør Kommune: Beskyttelsesinteresserne omkring Mågeøen, der er levested for hættemåger, har gjort at det projektet ikke gennemføres i sin nuværende form, men projektet er ikke skrinlagt. Der er bestilt en rådgiverundersøgelse på et alternativt projekt med mindre vandhævning.

Punkt 5: Biodiversitetsplan 2019-30

19/6955

Sagen afgøres i:

Naturgruppen

Indledning

Helle Øelund, DN:

Er Helsingør Kommune kommet længere med biodiversitetsplanen og/eller hvilke projekter er i sigte inden for denne plan?

Indstilling

Anne Louise Busk: Biodiversitetsplanens overordnede principper frem til 2030 er at give naturen mere plads og bedre sammenhæng. Vi skal beskytte de bedste og vigtigste naturområder, og vi skal gøre naturområderne mindre sårbare.

De overordnede principper er udfoldet i 5 prioriterede målsætninger. De 2 højst prioriterede målsætninger handler at bevare de eksisterede høje naturværdier og beskytte dem, således at de er mindre sårbare overfor negative påvirkninger.

De målsætninger er konkretiseret i biodiversitetsplanens kapitel 2, der beskriver de nødvendige indsatser for at bevare naturværdierne.

I 2019 og 2020 har Natur og Vand gennemført følgende naturbevarende indsatser:

Tinkerup, Muldebær, Stormlugen og mosen ved Nygård holdes lysåbne gennem slåning for tilgroning og opvækst.

Ved Langesø har vi gennemført ret store rydninger af kantbevoksning og har lavet opfølgning året efter. Efterfølgende årlige rydninger/slåninger af mosefladen. Fjernelse af træer, der suger vand og gør mosefladen tør.

I naturområderne Ræveskiftet og Vestkilen er der begge steder nu etableret helårsgræsning for at holde lysåben tilstand specielt i foråret, så vi får mere varieret urtevegetation.

I Dalebro arbejder vi med bekæmpelse af pileurt. Arbejder pt. på at få bedre aftalegrundlag og mere stabil græsning.

Kildekrog – vi arbejder på at revidere aftalegrundlaget og plejen for området for at få en bedre græsning i både den østlige og vestlige del af Kildekrog.

3. prioriterede målsætning handler om naturgenopretning i de levesteder, der allerede er blevet degraderet:

Vi arbejder pt. på vandløbsrestaureringsprojekterne ved Gurre Å og et evt. omløb om Havreholm slot.

4. målsætning handler om at skabe mere, sammenhæng og en større robusthed overfor negative randpåvirkninger omkring naturområderne:

Vi har i 2020 igangsat en screening kommunens landbrugsjorder med henblik på klima- og naturprojekter. 160 ha landbrugsjord screenes.

5. prioriterede målsætning handler om naturformidling og vejledning om naturvenlig drift af haver, parker og andre grønne arealer:

I 2020 har vi f.eks. lanceret kampagnen naturhaver, der skal inspirere til naturvenlig drift af haver. Desværre kunne vi ikke afholde workshops som planlagt.

Nikolaj Brejl: NSPV har i 2020 omlagt 15 ha rabatter i byzonen til naturvenlig drift. På udvalgte lokaliteter eksperimenteres med høslæt og udsåning.

I 3 parker har vi omlagt til naturgræs i stedet for brugsgræs (færre slåninger): Roligheden, Kongens Have og Solbakken kolonihaver.

Ved Hallandsvej har vi plantet insektvenlige buske. Og ved andre nyplantninger har vi fokus på at plante insektvenlige træer.

Vi topkapper, fx ved risikotræer, i stedet for at fælde og rodfræse, med henblik på stående dødt ved, der har stor værdi for insekter og fugle.

Udvalgte steder går NSPV i gang med bekæmpelse af Pileurt og Gyldenris. Der er kommet en bevilling til øget indsats mod invasive arter.

Mogens Aarsleff Hansen: Kunne man få lavet en årlig aktivitetsplan for biodiversitetsplanen ligesom på klimaområdet.

Christian Holm Donatzky: God idé. Normalt laver BLV en liste til By-, Plan- og Mijøudvalget over indsatserne i slutningen af året, men det kunne være bedre at få rettet fremad mod de kommende indsatser.

[Listen med indsatser 2020 fremgår af udvalgsdagsordenen for marts-mødet].

På næste udvalgs møde tager By, Plan og Miljøudvalget stilling til om Helsingør Kommune skal melde sig til Miljøministeriets konkurrence, Danmarks vildeste kommune.

[Udvalget har efterfølgende besluttet at Helsingør Kommune skal meldes til].

Et TV-selskab har desuden vist interesse for kommunens naturindsatser.

Helle Øelund: Hvor ligger Helsingør Kommunes landbrugsområder og hvad bruges de til?

Anne Louise Busk: Dem vi ser på i denne omgang ligger mest langs Kongevejen og motorvejen. Forholdsvise bynære lokaliteter, fx Rørtang, Kelleris og Nygård. De bliver i dag bortforpagtede til almindelig landbrugsdrift.

Helle Øelund: Når der bliver sagt høslæt, mener man så med opsamling?

Nikolaj Brejl: Høslæt er med opsamling, i modsætning til almindelig slåning.

Helle Øelund: Hvad er vandløbsprojektet i Havreholm?

Anne Louise Busk: Søen virker som barriere. Det drejer sig om at skabe passage opstrøms ved at lave et omløb.

Christian Holm Donatzky: Godt, men dyrt projekt.

Punkt 6: Boliger og/eller biodiversitet

21/7619

Sagen afgøres i:

Naturgruppen

Indledning

Helle Øelund, DN:

DN har svært ved at forstå, at Helsingørs politikere anser et naturområde (f.eks. inden for en skovbyggelinie) med nuværende lav biodiversitet for et oplagt sted for bebyggelse, i stedet for at foreslå, at man arbejder for at forbedre biodiversiteten ved høslet, græsning eller lignende.

Indstilling

Christian Holm Donatzky: Det er korrekt at stederne kan udvikle sig til natur – men tilstanden pt. er, at naturindholdet er lavt.

Hvad skal der ske fremover?

Pt. er vi i en meget stor bolig- og byudviklingsperiode – måske ligeså stor som i efterkrigsårtierne. Der har været rigtig meget i denne i denne byrådsperiode.

Når disse sidste områder er planlagt for/bygget skal vi måske lige stoppe op.

Kommunens planstrategi forelægges By, Plan og Miljø på mandag [den 8. marts]. Der er markante forskelle til den nuværende strategi: ingen store barmarksprojekter, mere huludfyldninger, fortætning.

Det bliver spændende at følge hvad der skal ske med kommunens landsbrugsforpagtninger. Min holdning er at de skal udlægges til naturpleje, skovrejsning, urørt natur.

Der vil være en risiko/chance for, at det forhindrer fremtidig boligudvikling.

Der kommer en politisk drøftelse af dette. Hvad skal vi med vores landbrugsarealer fremover? De vil også have god klimaeffekt.

Jeg opfordrer til at alle giver sit besyv til planstrategien – det bliver en dynamisk høring, hvor man kan læse høringsbemærkninger.

Helle Øelund: Det er så vigtigt med den nuværende byudvikling at bevare områder, der kan fungere som åndehuller. Espergærde bliver voldsomt udbygget. Kelleris kan være en vigtig grøn kile.

Tærsebøl har foreslået fredning af området. Vil Byrådet være med til at rejse fredningssag?

Christian Holm Donatzky: Jeg ved ikke hvordan det samlede byråd står i forhold til fredning. Har kun 1 mandat – tør ikke give bud på hvad de andre mener.

Helle Øelund: DN kan tage det op til byrådsvalget.

Punkt 7: Målsætning om ny boligbebyggelse i Planstrategi 2015-27

21/7620

Sagen afgøres i:

Naturgruppen

Indledning

Helle Øelund, DN:

Har målsætningen om boligbebyggelse i Helsingør ændret sig siden Planstrategi for 2015-2027? I denne havde man lokalplanlagt 333 boliger og 1177 boliger var under planlægning i alt 1510 boliger. Hvor langt er man nået i forhold til dette? DN har på fornemmelsen at man er kommet længere allerede nu.

Indstilling

Annemarie Westh Jepsen:

I Vision 2020 havde man en målsætning om 800 nye familier.

I vision 2030 er målet 1800 familier.

Kommunens har et samlet boligprogram, der inkluderer 3109 boliger. Tallet omfatter alle typer boliger; plejehjem, kollegieboliger, osv.

Tallet er sat højt – men sandsynligvis realiseres ikke alle projekter realiseres. Der er ikke planlagt for alle boligerne.

Dennis Larsen fra Bylab vil komme på et kommende møde og fortælle om kommunens boligprogram.

Christian Holm Donatzky: For mit vedkommende så har vi planlagt for rigtig meget, men der skal også være et marked til at aftage boligerne. Markedet kan hurtigt ændre sig, så vil tallet justeres.

I den nye planstrategi er der markante forskelle i forhold til udbygning af nye områder. Det er et udtryk for en helt anden udvikling og planlægning end den vi ellers har haft. Fortætning, huludfyldning – men der skal også være grønne pletter.

Kommunens økonomi er helt afhængig af familierne. Der skal laves og udbydes nok boliger til kommende tilflyttere.

Også derfor at den diskussion af fremtiden for landbrugsarealerne er så interessant, fordi de arealer udgør et aktiv for fremtidig byudvikling.

Helle Øelund: DN er nervøse for byudvikling omkring småsamfund.

Christian Holm Donatzky: Byudvikling påvirker landskabet, men også en balancegang i forhold til opretholdelse af bysamfund.

Christian Skov Mortensen: Når man først beslutter at bygge, så får man ikke naturen igen.

Christian Holm Donatzky: Naturpleje og -beskyttelse kan også forhindre byudvikling, hvis områderne udvikler sig til beskyttet natur efter naturbeskyttelsesloven.

Helle Øelund: Landskabet omkring Tikøb i retning af Esrum Sø er fantastisk værdifuldt,

Christian Holm Donatzky: I planstrategien er der lagt op til boligområde øst for Hornbækvej.

Punkt 8: Naturnationalparker

21/7622

Sagen afgøres i:

Naturgruppen

Indledning

Helle Øelund, DN:

Er Helsingør kommune kontaktet vedrørende de foreslåede Naturnationalparker i Danmark

f.eks. Gurre sø og Horserød hegn? <https://www.naturzonen.dk/naturnationalparker>

Indstilling

Annemarie Westh Jepsen: Beslutningen omkring naturnationalparker er foreløbig to konkrete lokaliteter, Gribskov og Fussingø.

Derudover skal der udpeges yderligere 13 – men de er ikke udpeget konkret endnu.

Kortet kommer fra diverse interesseorganisationer, bl.a. Rune Engelbrecht, men ikke fra officielle institutioner.

Udpegningen kommer nok centralt fra Miljøministeriet.

Torben Hoch: Det kan Naturstyrelsen bekræfte. De lokale enheder i Naturstyrelsen er ikke inddraget i beslutningsprocessen.

Forligskredsen tog beslutning om 15 naturnationalarker i alt.

Der er nedsat to arbejdsgrupper: en interessentgruppe og en ekspertgruppe, der skal bruges som rådgivere til regeringens/styrelsens opgave.

Det er planen, at inden årets udgang bliver der præsenteret planer, og derefter forvaltningsplaner med almindelig høring, etc.

Helle Øelund: Er det ikke farligt at lade politikerne bestemme hvor parkerne skal placeres?

For mig at se fokuseres der meget på publikumsvenlige parker med store hegn og sjove dyr.

Torben Hoch: DN har jo også været medvirkende til at vi får naturnationalparker.

Friluftsbrygerne er også meget aktive i debatten. Man vil gerne have rewilding + udfasning af skovdrift (2 virkemidler). Alle politiske partier står bag.

Helle Øelund: Måske skal naturnationalparkerne - de første to – prøves af, inden man udlægger de 13 øvrige. Får man bedre natur, eller er det mere for publikum?

Christian Holm Donatzky: Mener da at DN – på nationalt plan – har været ivrig efter naturnationalparker.

Poul Erik Pedersen: Hvordan kan det være at Kohaven er nævnt som naturnationalpark, den er jo allerede udlagt til urørt skov.

Torben Hoch: Teglstrup Hegn og Kohaven er urørt skov, men det er kompatibel med naturnationalpark.

Christian Skov Mortensen: Man planlægger for de parker, der er i gang. Lidt urolig. Indhegning af 1300 ha skov og udsætning af elge. Bliver ikke naturpark?

Kommunen skal være klar til gå ind i en diskussion, hvis der kommer noget i Helsingør Kommune.

Christian Holm Donatzky: Skal vi ikke vente og se?

Christian Skov Mortensen: Selve udpegningen er vi nok uden indflydelse på, men udformningen er vigtig for lokalsamfundet.

Christian Holm Donatzky: God pointe – jeg vil opfordre organisationerne til at indgå i den proces.

Christian Skov Mortensen: Jeg ville have troet at naturnationalparker var store områder med naturlige bestande – fri natur.

Helle Øelund: Definitionen er åbenbart at der skal hegnes, så der bliver græsset og dyrene ikke slipper ud.

Poul Erik Pedersen: I Sverige vurderer man at f.eks. elge har behov for 1000 ha/elg i en naturlig bestand. Sætter man 20 elge ud på 1300 ha, får dyrene ikke naturlige betingelser.

Christian Holm Donatzky: Hvad er natur, hvad er landskab - hvad med skovrejsning?

Det landskab vi ønsker at bevare – hvilken periode vil vi fastholde? Rigtig meget af vores natur er jo konstrueret i en eller anden forstand.

Helle Øelund: Teglstrup Hegn er vigtig for borgerne – bynær natur – folk skal ikke være nervøse for at møde fx vildheste. Kan ikke sammenlignes med Gribskov, der ikke er så bynær.

Jakob Olsen: Vil man lave det for mennesker eller dyrene? Måske skal man hegne for at holde mennesker ude, for dyrene har det ikke godt med det store publikumstryk. Man kan se i coronaperioden, at dyrene bliver stressede og søger ud af skovene.

Bilag

Naturnationalparker_kort

Punkt 9: Forslag til aktiviteter for klima og bæredygtighed

21/7597

Sagen afgøres i:

Naturgruppen

Indledning

Mogens Aarsleff Hansen, Agenda 21:

Selv om deadline er overskredet, tillader jeg mig optimistisk at foreslå:

Kampagne for LAR! Ved omlægning/udvidelse af forpladser, carporte, indkørsler, P-pladser osv bliver der alt for sjældent brugt LAR-belægning.

Kan under aktiviteten "Biodiversitet" konkret som eksempel medtages insektvenlige, frugtbærende eller CO2-opsugende træer og buske?

I øvrigt tak for en ambitiøs og opløftende 2021-aktivitetsplan!

Indstilling

Mogens Aarsleff Hansen: Jeg har nu en forventning om, at nu kan vi også få en aktivitetsplan for biodiversitetsplanen.

Kan NSPV også kan blive mere konkret med, hvor de vil lave deres indsatser?

LAR-løsningen Nedtrykkende at boligejendommene befæster meget. Er der tid og kræfter til at lave en kampagne, der hvor der ikke har været krav fra starten.

Annemarie Westh Jepsen: I 2020 startede vi op på en ny spildevandsplan samt med opdatering af klimatilpasningsplanen.

De to planer, når de er besluttet, kan danne grundlag for en kampagne for LAR. De kan give os pejling om, hvor der er problemer.

Håndtering af regnvand med mulighed for at få spildevandsafgift retur kan være incitamentet til mere LAR på boligejendomme i områder, der ikke skal separatkloakeres.

I øvrigt taler man også om LUR: lokal udnyttelse af regnvand, hvor vandet bliver mere tænkt som ressource.

Christian Holm Donatzky: Vi stiller krav til befæstelsesgrad og belægninger i lokalplaner.

Med hensyn til aktivitetsplan for biodiversitet, kan vi sende en liste over indsatser 2021 til Naturgruppen [*eftersendes*].

Helle Øelund: Kan man få kort over mulighed for nedsivning af regnvand? Det kunne ligge på hjemmesiden eller annonceres i avisen.

Annemarie Westh Jepsen: Det kort, vi har, er ikke finmasket nok. Folk skal dokumentere at de kan nedsive, fx ved graveprøver, så vandet ikke løber ind til naboen. Kortet vil ikke være tilstrækkelig hjælp og kan i stedet skabe falske forventninger.

Punkt 10: Orientering fra Naturgruppen

Sagen afgøres i:

Naturgruppen

Indstilling

Poul Erik Pedersen: Vivian Kvist Johannsen og Rita Buttenschøn fra KU har lavet et projekt om græsning og friluftsliv i Mols Bjerge. Workshops, virtuelle møder. Har fået penge fra 15. juni Fonden og Friluftsrådet.

De vil også gerne lave projekt i Kohaven efter sommerferien. Forskningen skal udmønte i nogle anbefalinger om græsning og friluftsliv.

Torben Hoch: Det har vi slet ikke hørt om endnu. Men imødekommer gerne. Der er et stort issue omkring publikum og naturnationalparker. Vi har brug for at gøre folk trygge ved at færdes omkring dyr.

Mogens Aarsleff Hansen: Nyt fra de økologiske haver: vi er ved at etablere en paddedam (ved Nyruphus) samt beskæring af vinstokke på Sindshvile.

Punkt 11: Orientering fra Helsingør Kommune

Sagen afgøres i:

Naturgruppen

Indstilling

Annemarie Westh Jepsen: Der bliver afholdt virtuelt borgermøde om HH-forbindelsen den 2. marts.

Ny planstrategi kommer på udvalg på mandag den 8. marts. Høringsperioden vil, hvis planstrategien godkendes af udvalg og byråd, formentlig starte ultimo marts/primus april.

Byrådet har valgt at fremme nordkystens fremtid. I en såkaldt fremmesag har kommunen pligt til orientere implicerede grundejere. Møde på torsdag den 11. marts.

Myndighedsprojektet bliver sendt i høring senere på året.

I maj vil udvalget blive forelagt øresundsudvalgets anbefalinger.

Miljøministeriet har afsat midler til projekter om stenrev og spøgelsesgarn. Kender vi til projekter om stenrev – så kan vi få andel i midlerne.

Poul Erik Pedersen: Øresundsakvariet sag mellem udøvende og beskyttende interesser omkring stenrev.

Friluftsrådet har taget en principbeslutning om marin naturpark – temagruppe med Helsingør og andre kommuner. Efter samme model som et projekt der kører i Limfjorden.

Punkt 12: Eventuelt

Sagen afgøres i:

Naturgruppen

Indstilling

Poul Erik Pedersen: Friluftsrådet forsøger at gennemføre generalforsamling i juni måned, når der gennemføres en ny struktur for Friluftsrådet Nordsjælland.

Christian Skov Mortensen: Naturcenter/skovcafé: hvad rører sig derude? Risikerer man en lukning eller begrænsning af caféen?

Donatzky Holm Donatzky: Det ligger i beskæftigelsesudvalget, hvad der skal ske.

Poul Erik Pedersen: Ønsker man et flytte foretagendet til Flynderupgård, fordi det skal have en naturlig sammenhæng? Friluftsrådet har givet 730.000 til naturrummet på Naturcenter Nyruphus.

Mogens Aarsleff Hansen: Naturfagscenteret hører til skoleområdet.

Christian Holm Donatzky: Sagen berører vist kun caféen.

Punkt 13: Næste møde

Sagen afgøres i:

Naturgruppen

Indledning

Onsdag den 26. maj 2021 kl. 16-18.